

DET EKSISTENTIELLE
I DET RELIGIØSE

TRO SOM FÆNOMEN BLANDT DØENDE
HANNE BESS BOELSBJERG

SPØRGSMÅL

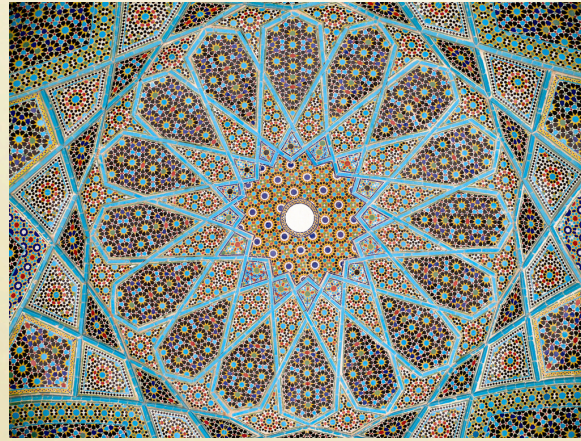
- Hvordan søges eksistentielle vilkår lindret gennem religiøs tro?
- Hvordan er det muligt at støtte en religiøs meningssøgen gennem en eksistentiel funderet tilgang?

PRÆSENTATION

- Religionsvidenskab, AU
- Sociologisk Institut, KU
- Almen Praksis, IST, SDU
- Palliativt Afsnit, Rigshospitalet

DISPOSITION

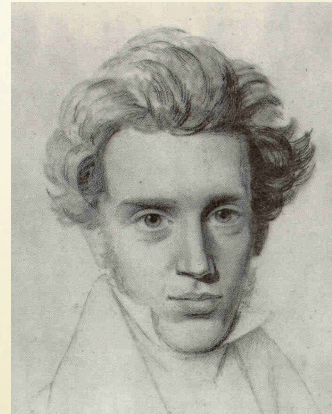
- Definition
- Empiri
- Temaer
- Model
- Praksis
- Pointer

DEFINITION

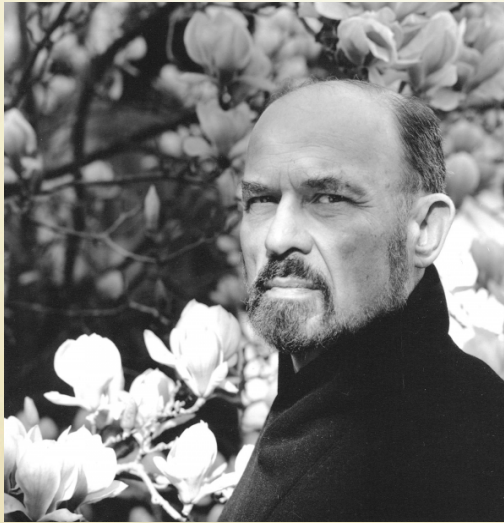

DET EKSISTENTIELLE

- Tilværelsens grundvilkår
- Mening og meningsløshed
- At forholde sig til eksistens

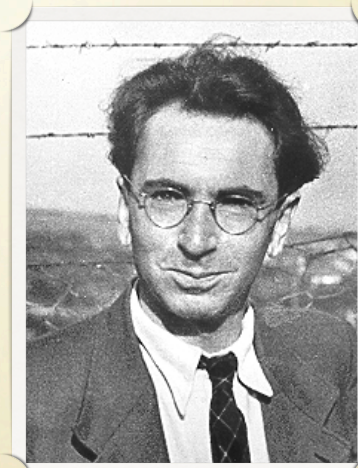
YALOM

- Alene
- Frihed
- Død
- Mening

FRANKL

- *Each man is questioned by life; and he can only answer to life by answering for his own life; to life he can only respond by being responsible.*
- Victor Frankl: Man's Search for Meaning, 1993

KIERKEGAARD

- Mennesket er Aand. Men hvad er Aand? Aand er Selvet. Men hvad er Selvet? Selvet er et Forhold, der forholder sig til sig selv, eller er det i Forholdet, at Forholdet forholder sig til sig selv; Selvet er ikke Forholdet, men at Forholdet forholder sig til sig selv. Mennesket er en Synthese af Uendelighed og Endelighed, af det Timelige og det Evige, af Frihed og Nødvendighed, kort en Synthese. En Synthese er et Forhold mellem To. Saaledes betragtet er Mennesket endnu intet Selv.

Samlede Værker 1 XI, 127 (Pap. VIII 2 B 171)

RELIGIØSITET

- Eksistentiel livstolkning
- Religiøs eller sekulær
- Kierkegaard kristen teolog
- Nietzsche opgør med Gud
- Er tilværelsen meningsløs?

RELIGION

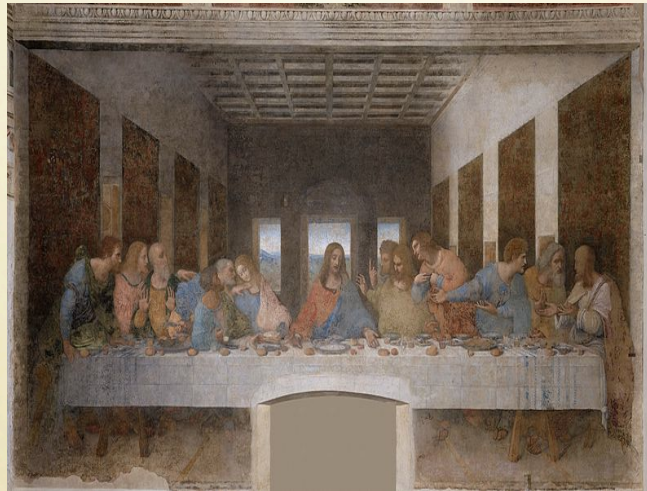

SYV DOMÆNER

- Dogmatisk: Læresystem
- Mytisk: Skabelsesberetning
- Etisk: Efterlignelsesværdi
- Rituel: Overgange i livet
- Erfaring: Følelser og oplevelser
- Social: Fællesskab og meningshed
- Materiel: Arkitektur, kunst mv. (Ninian Smart, *Dimension of the Sacred*, 1996)

EKSISTENS

KRISE

- Menneskelivet er ikke bare noget, der er der. Det skal overtages, hvilket kun sker i en proces, hvor det skarpt river sig løst fra hverdagslivet.
- Otto Bollnow, 1976

LEVET TRO

EMPIRI

- Hvem er informanterne?
- Hvilken livssituation?
- Hvordan leves tro?
- Hvad gør det?

TEMAER

- **Hvorfor mig?** Meningssøgen gennem religion
- **Hvem har kontrol?** Skæbnetro & magtesløshed
- **Hvordan er det at dø?** Troen på et efterliv

HVORFOR?

FREMTID

- Jeg har svært ved at finde håb, der er ikke noget. Jeg mærker faktisk, at jeg går tilbage. Jeg går ikke fremad. Jeg føler ikke, der er nogen fremtid, tværtimod. Fremtiden er væk for lang tid siden.
- Jeg siger Allah giver meget, men Han tager også noget.
- Frygt er der, men når man er troende, så siger man, at man stoler på, at Allah passer på én. (Sohnam)

SYGDOM

- Med det samme, hvor jeg får konstateret det der, så får jeg på en eller anden måde lagt det over til gud, så jeg får den der fred, og det kan man ikke forklare, en fred, ja, du kan ikke forklare den, det er bare sådan, så du frygter ikke. Gud kan se, at du ikke er glad for det, uanset jeg kunne da godt være det foruden, meget gerne foruden. Uanset hvordan det går, om det går den ene eller den anden vej, så har jeg fred. (Birthe)

GUDS HÅND

- Vi får jo ikke svar på al den ulykke og nød, der er rundt omkring, men vi har lov til at kaste vores liv i Guds hånd, uanset vores omstændigheder.
- Vi spørger om små ting, og så har vi oplevet, at Gud har lagt et tilrette, så vi simpelthen kan se en tråd i det.
- Vi har oplevet at Gud bare svarer med det samme, men vi har også oplevet at det trækker ud. (Birthe)

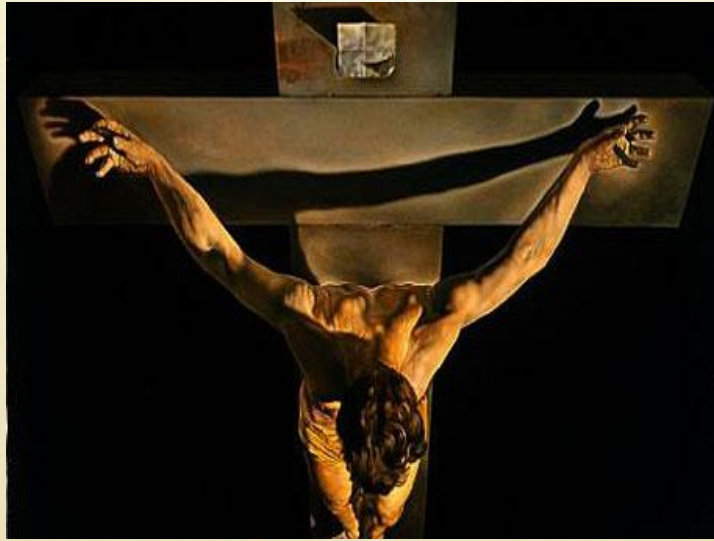
MENING

BØN

- Når jeg går for at bede, så går det dybt fra hjertet. Det er derfor, jeg siger, jeg går ikke bare og beder og tænker på min forretning og tænker på at tjene penge og det der, så jeg sidder en halv time der, så det er ikke en bøn, så jeg gør det rigtigt på min måde, sådan rigtigt fra hjertet, så jeg føler mig også lidt afslappet, og jeg siger, nu jeg har gjort det, så hjælp mig, så jeg får kræfter, så jeg føler mig bedre på den måde.

MISSION

DØDEN

DØDSFORESTILLING

- Den ene del af mig kan vi ligge på hylden og lade den blive der, og den anden går til et sted, og jeg aner ikke hvor fanden det er...
- Fra det ene minut til det andet minut, så er jeg væk og så kommer der sådan en stor ondskabsengel for at tage mig.
- Ærligt talt så sku det være én med et varmt, varmt hjerte. En som kan hjælpe med at vise vej.

DØDSANGST

- Ingen ved hvor vi går hen? Himmel eller helvede. Det hjælper ikke at få at vide, at vi alle skal dø. De fleste bliver bange for. Jette og sådanne nogen, der ikke er bange for at dø. Hendes tro er stærkere end min. Jeg tror alle de fleste er bange... ingen har lyst til at dø.
- Kræftsygdommen er uhyggelig at komme i lag med. Trætheden, smerterne og alt det du ikke kan. Det synes jeg er hårdt, når det kommer så langt ud.
- Solveig er også bange for at dø, for hun vil livet. Jeg er opvokset med, at man enten kommer det ene eller andet sted hen. Jeg kan ikke få det ud af tankerne. Det er meget svært at være havnet i sådan en situation. Så er det nemmere at fald død om.

MODEL

- *At eksistere:* Udgangspunkt i det foreliggende
- *At relatere:* Opleve forbundethed
- *At forstå:* Tilskrive mening gennem virkelighed

STØTTE

- At erfare sin virkelighed
- At opnå anerkendelse
- At leve sine værdier

POINTER

- Gud udtryk for virkelighed
- Relation som det bærende
- Eksistensens vilkår er ens

